

παρίκον τὸ ἱερίον με πελέκει, καὶ ἀρπάξων τὸν ζιζιῶν καὶ περιστάσεων ἀνεξαρτήτων τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Βλέπων ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τοῦ ἱεροῦ καὶ τὸν δῆμιον ἁλλείποντα, ὁ δῆμαρχος, μετὰ τελευταίαν καὶ φοικωδὴ νίκην κατὰ τὸν παλαιὸν τοῦ αἰσθημάτων, ἀπεφάνισε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, ὁ ἴδιος. Κρατῶν τὸν υἱὸν τοῦ παντοῦ, τὸν εἰσέγαγεν εἰς τὴν φυλακὴν, τῆς ὁποίας τὴν θύραν ἀπέκλεισαν· εἰτα ἀναβὰς μετὰ τοῦ καταδεδυμένου κλίμακα ἐλικοειδῆ, ἐβῆσεν εἰς θυρίδα ἰσώπεδον καὶ ἐλέπυσαν πρὸς τὴν πλατεῖαν πλήρη ἀνθρώπων. Ὁ δὲ τὰ βλέμματα ἐν ἀκαρεῖ ἐστράφησαν πρὸς τὴν θυρίδα. Νομίζοντες οὕτω, ὅτι ὁ δῆμαρχος ἤθελε νὰ κἀν νέαν πρὸς αὐτοῦ πρόσκλησιν, ἐπανέλαθον τὰς ἀρχαίων. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν φοικὴν τῶν θεατῶν ὅταν εἶδον αὐτὸν νὰ προστῇ εἰς ἐν ἀγχοῦρον προσκλιμένον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τῆς θυρίδος, τὸ γοῖνιον τοῦ ὁποίου ἡ ἄλλη αἶρα εἶχε περσθῇ εἰς τὸν λαμῶν τοῦ Βάλτερη Ὀλων αἱ γλῶσσαι ἔμειναν παραλειμνέαι. Δὲν ἀνέπνεον πλέον· σιωπῇ θανάσιμος ἰσάσκειν ἐπὶ τῆς πλατείας. . . . Ὁ πατὴρ ἠπάσθη τὸν υἱὸν τοῦ τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν, εἰτα δι' ἀγῶνος ὑπεράνθρωπου τὸν ἐτίναξεν εἰς τὸ ἀχάνες. . . . Ὁ νέος ἔμεινε κρεμάμενος μόνος ἀπὸ τοῦ λαμοῦ. Ὁ ἀπρόμητος ἄρχων προσεδόκα νὰ σφάγῃ ὑπὸ τοῦ πλήθους. Ἀλλ' αὐτὸ ἔμεινε ἀκίνητον. Καταλιθὲν ὑπὸ θαυμασμοῦ διὰ τὴν ὑψηλὴν ταύτην πρὸς τοὺς νόμους ἀρτίων ἀρχοντος ἐκτελέσαντος τὴν μεγάλην ταύτην πράξιν ἀμερόληπτου δικαιοσύνης ἧς ἡ ἱστορία δὲν παρεῖχεν οὐδὲν παράδειγμα, ἀπεχώρησεν εἰρηνικῶς εἰς τὰ ἴδια.

Ἡ νέα Ἀγνὴ Σχερίδα, ἡ ἀθῶα αἰτία τῆς φοικῆς ταύτης τραγωδίας, ἀπέθανεν ὑπὸ λύπης μετ' οὐ πολὺ. Ὁ δῆμαρχος παραιτηθεὶς τῆς θέσεώς του τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐλείπετο εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἀπεχώρισε τῆς κοινωνίας διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του.

Ἡ οἰκία του ὑπάρχει εἰσέτι εἰς τὴν Λομβαρδικὴν ὁδὸν ἐν Γαλθαῦ, ὁδὸν γνωστὴν καὶ σήμερον ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Dead Man's lane (στενωπὸς τοῦ θανόντος ἀνθρώπου). Ὑπὲρνω τῆς μεσαίας θυρίδος φαίνεται κεφαλὴ ἀποθανόντος καὶ δύο ὅστ' αὐτὸν σχηματίζοντα ἀνεγλυμμένα ἐπὶ μέλανος μαρμάρου.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξτελέσθη τὴν 2 Νοεμβρίου 1493.

H. A.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

Περίεργα τινὰ ἱστορικὰ γεγονότα ἐπὶ τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου, ἀφορῶντα τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἑλλὰς πρὸ καιροῦ παρηκμακυῖα καὶ τὴν προτέραν αὐτῆς εὐκλείαν ἀπεκδυσασμένη, κατέστη ἤδη ἀγεννὴς, τεταπεινωμένη, ἀπειροπόλεμος, ὑπείκουσα τυφλοῖς ὁμμάσιν εἰς τῶν Ῥωμαίων τὰς ὁρέξεις· ὁ πάλαι ποτε πρὸς τὴν ἐλευθερίαν διακαὴς ζήλος ἐπαυσε, ἡ ἐν πολέμῳ γενναϊότης καὶ καρτεροφυχία ἐσβέσθη.

Ἡ τῆς Ἑλλάδος μετοχὴ εἰς τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον, καθότι προέκυψεν ἐκ τῆς κακοβουλίας εὐαρίθμων τινῶν πολιτῶν· ἡ Ἑλλὰς μετέπειτα ἐπάθεν ἐτι δεινότερας συμφορὰς, ἀλλ' ἐξ πάσων, ἀμυνόμενων ἰσχυρῶς τῶν Καππαδοκῶν, με-

Μιθριδάτης ὁ τοῦ Πόντου βασιλεὺς πολλῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν χωρῶν κρατήσας, καὶ πολλὰς τοὺς Ῥωμαίους νικήσας, ἡδουλήθη νὰ ἀναστῇ κατὰ τῆς Ῥωμαίων δυναστείας καὶ τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ παρεγγράφου πολίτου Ἀθηνοῦ Ἀθηνίωτος, εἰς τοῦ ὁποῦ τὰς κομποῦρησι τὰς ἐπεριδόμενοι «οἱ Ἀθηναῖοι ἐπιόμουν τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν καταλελύσθαι πεπιστευκότες».

Ὅθεν ἐπεμφεν εἰς τὴν Ἑλλάδα στρατηγὸν τὸν Ἀρχέλαον, ὅστις μετὰ τὰς νῆας συμπᾶσθαι ἐπικρατῶν τῆς θαλάσσης καὶ δουλώσας τὰς Κυκλάδας καὶ τὰς ἄλλας νήους, ὅσαι Μελέας ἐντὸς Ἰδρυται, κατέπλευσεν εἰς Πειραιᾶ, καὶ κατέλαβεν αὐτὸν τε καὶ τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐντεύθεν μετὰ τοῦ Ἀθηνίωτος ὤρμησεν εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἐνθα προσετίθεντο οἱ Ἀχαιοὶ καὶ οἱ Ἀχαιοὶ καὶ πᾶσα ἡ Βοιωτία παρεδόθη, πλὴν Θεσπιῶν, οὓς περικαθήμενος ἐπολιόρκει. Ὁ τῆς Μικελονίας Ῥωμαῖος στρατηγὸς Σέντιος, μαθὼν τὰ αὐτῶν διατρέχοντα, ἐξέπεμψε τὸν πρεσβευτὴν αὐτοῦ Βρέστιον Σούβραν, ἄνδρα τόλμη τε καὶ φρονήσει διαφέροντα, μετὰ δυνάμει ἐκ τοῦ προχείρου συγκροτηθείσης. Οὗτος, καίτοι πολὺ καθυπερτέρων τῶν πολεμίων δυνάμεων, συγκροτεῖ τριήμερον περὶ Χαλκιδεῶν μάχην, ἀποβᾶσθαι ἀμφίβροπον, εἰτα, ἐνδυναμωθέντος τοῦ ἐχθροῦ μετὰ νέας δυνάμεις, ὤρμησε κατὰ τοῦ Πειραιῶς, καλλίστα εἰδὼς, ὅτι ὁ Ἀρχέλαος θέλει διασθῇ νὰ ἐκχωρήσῃ ἐκ τῆς Βοιωτίας, φοβούμενος, μήπως ἀποκοπῇ τῆς θαλάσσης, ὅπερ καὶ συνέβη, ἐπανακλινέντος τοῦ Ἀρχελάου καὶ συσταλέντος πάλιν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

Ἀλλ' ἤδη ὁ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ψευδοῦς τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου στρατηγὸς Σύλλας περιούται εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ συλλεξάμενος συμμάχους τε, χρήματα καὶ τροφὰς, ἐκ τῆς Αἰτωλίας καὶ Θεσσαλίας ἔρχεται εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἧς τὸ πλεῖστον μέρος μεταχωρεῖ πρὸς αὐτόν. Διευθετήσας πάντα, ὡς ἐβούλετο, μεταβαίνει ἤδη εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἐπιχειρεῖ τὴν ἀξιωματικὴν ἐκείνην τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς πολιορκίαν, καθ' ἣν θαυμάζεται ἡ ἐπιμονὴ τοῦ Ῥωμαίου στρατηγοῦ.

Ὁ Σύλλας διαιρέσας τὸν στρατὸν του εἰς δύο, μέρος μὲν περιέπεμψε νὰ πολιορκήσῃ τὸ ἄστυ, αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ μεγαλητέρου μέρους τοῦ στρατοῦ ἐπολιόρκει τὸν Πειραιᾶ, πρὸς δὲ δικαίως ἐπίστησε τὴν προσοχὴν του, διότι ὁ Ἀρχέλαος ἐπικρατῶν τῆς θαλάσσης καὶ τροφὰς ἀρθρόνους καὶ ἐπικουρίαν ἡδυνάτα νὰ λαμβάνῃ. Ὁ δὲ Ῥωμαῖος στρατηγός, μηδεμιᾶς νύκτος ἀποχωρῶν, εἰς μόνην τὴν ἐξ ἐρίδου ἄλυσιν ὑπὸς κάτοχον ὦν, εἰς μόνην τὴν ἐξ ἐρίδου ἄλυσιν ἡλπίς, διόμενος μόθων τε πολλῶν καὶ οὐ μικρῶς θάνατος πρὸς ἄλυσιν τῶν ψυχῶν ἐκείνων Πειραιῶν τειχῶν, ἐχόντων ὕψος μὲν, ὡς ἐγγύστα τεσσαράκοντα πήγουν, καὶ ὠκυδομημένων ἐκ λίθου μεγάλου καὶ τετραγώνου· ὁ δὲ ἐν αὐτοῖς Μιθριδατικῶν στρατῶν ἦτο πολὺ ἀνώτερος τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κατὰ τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἄλλην ἐπιδοκίμην.

Ὁ Σύλλας, καὶ τοὶ τοιούτων ἄντων τῶν τειχῶν, ἐπῆγε τὰς κλίμακας πολλὰ μὲν πρῶτων, πολλὰ δὲ ἀμυνόμενων ἰσχυρῶς τῶν Καππαδοκῶν, με-

τέβη εἰς ἑλευσίνα καὶ Μέγαρον πρὸς παρασκευὴν ἐπιτη-
δεῖων πολιορκητικῶν μηχανῶν.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων παρασκευῶν ἐχορηγοῦντο καθ' ἑκάστην μυρία ζεύγη ἡμίονων πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν. Ἐκλιπούσης δὲ τῆς ὕλης λαμβανομένης κατ' ἀρχὰς ἐκ τῶν μακρῶν τειχῶν, ἐπεχείρισε τοῖς ἱεροῖς ἄλσεσι καὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἐκείρε δενδροροπωπᾶτην τῶν προαστείων εὐταν, καὶ τὸ Δύκειον· ἐπεὶ δὲ καὶ χρημάτων πολλῶν εἶδετο πρὸς τὸν πόλεμον, ἐκίνει τὰ ἄστυα τῆς Ἑλλάδος μεταπεμπόμενος τὰ κάλλιστα καὶ πολυτελέστατα τῶν ἀναθημάτων ἐκ τῆς Ἐπιδαύρου καὶ τῆς Ὀλυμπίας. Ἐγράψε δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ἀμφικτύονας εἰς Δελφούς, ὅτι τὰ χρήματα τοῦ Θεοῦ ἐέλτιον ἤθελεν εἶσθαι νὰ κομισθῶσι πρὸς αὐτὸν, λέγων, ὅτι « ἢ θὰ φυλάξῃ ἀσφαλέστερον ἢ καὶ ἀποχρησάμενος, θὰ ἀποδώσῃ οὐκ ἐλάττω. » Κάρις δὲ ὁ Φοικεύς, ὃν εἶχε πέμψει εἰς Δελφούς, συσταλὲς νὰ ἱεροσυλήσῃ, ἔγραψε πρὸς αὐτὸν εἴτε πιστεύσας, εἴτε τὸν Σύλλαν βουλόμενος ἐμδαλεῖν εἰς δεισιδαιμονίαν, ὅτι ἠκούσθη ἡ ἐν ἀνακτόροις κιθάρᾳ φθεγγομένη· ὁ δὲ Σύλλας σκώπτων, ἀντέγραψεν, ὅτι θαυμάζει τὸν Κάριν, πῶς νὰ μὴ ἐννοῇ, ὅτι τὸ ἄδειν εἶναι σημεῖον χαρᾶς καὶ οὐχὶ δυσμενείας, ὥστε ἐκέλευσε μετὰ θάρρους νὰ λαμβάνῃ, διότι εὐχαριστεῖτο ὁ Θεὸς καὶ εἶδιδε. Τὰ μὲν ἄλλα διέλαθε τοὺς πολλοὺς Ἕλληνας ἐκπεμπόμενα, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἀργυρὸς πίθος, ὃς ὑπελείπετο ἐν τῶν βασιλικῶν· διὰ τὸ εἶδος δὲ καὶ μέγεθος μὴ δυναμένων τῶν ὑποζυγίων νὰ ἀναλάβωσι, ἠναγκάσθησαν οἱ Ἀμφικτύονες νὰ τὸν κατακόψωσι, ἀναμιμνήσκοντες συνάμα καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν Ῥωμαίων στρατηγούς, ὡς τὸν Αἰμίλιον Παῦλον, οὐ μόνον ἀπέχοντας τῶν ἑλληνικῶν ἱερῶν, ἀλλὰ καὶ δῶρα, καὶ τιμὴν εἰς αὐτὰ καὶ σεμνότητα προσθέντας. Ἄλλ' ἔκεινοι ἄνδρες σώφρονες βασιλικοὶ ταῖς ψυχαῖς, καὶ ταῖς δαπάναις εὐτελεῖς ὄντες ἤρκοντο εἰς τὰ μέτρια, ἡγούμενοι τὸ κολακεύειν τοὺς στρατιώτας αἰσχρότερον τοῦ φοβεῖσθαι τοὺς πολεμίους· οἱ δὲ τότε στρατηγοί, ἐν οἷς καὶ ὁ Σύλλας, βία καὶ οὐκ ἀρετῇ τὸ πρωτεῖον κτώμενοι, καὶ μεταχειριζόμενοι τὰ ὄπλα ἐπ' ἀλλήλους· μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἡμιλλῶντο τίς αὐτῶν, προσλαβὼν περισσώτερος στρατιώτας, νὰ κατισχύσῃ τοῦ ἄλλου.

Ἀλλ' ὅς ἐπανεβλῶμεν ἤδη εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Πειραιῶς, καθ' ἣν ὁ Σύλλας διὰ δύο θεράποντων εὐδοκίμει οὐκ ὀλίγον· οἱ θεράποντες οὗτοι εἴτε φρονῶντες τὰ τῶν Ῥωμαίων, εἴτε παρεκτρέφοντες τὴν παρ' αὐτοῖς καταφυγὴν ἐν περιπτώσει ἀλώσεως, ἐμήνουν ἐκάστοτε διὰ βελῶν ἢ πεσῶν ἐκσφενδονιζομένων, τὰς βουλὰς τῶν Μιθριδατικῶν. Εἰς ταῦτα προσέχων ὁ Σύλλας εἶδεν ἐπὶ ἐκσφενδονισθέντος πεσσοῦ γεγραμμένον, ὅτι τὴν ἐπιούσαν οἱ Μιθριδάτειοι πεζοὶ τε καὶ ἵππεις ἤθελον ἐπιπέσει κατὰ τῶν ἐργαζομένων Ῥωμαίων· ὅθεν ὁ Σύλλας ἀντιτάξας ἐνέδραν ἀποχρώσεως δυνάμειος, πολλοὺς μὲν ἐφόνευσε, πολλοὺς δὲ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐξώθησεν· ὁ δὲ Ἀρχέλαος εἰς τὰ ὑψώθεντα προχώματα ἀντέταξε πύργους καὶ ἄλλα ἐπιτήδεα ὀργάνα, καὶ δυνάμεις ἐκ τινῶν μερῶν μεταπέμψας καὶ τοὺς ἐρέτας καθοπλίσας ἐξώρμησεν ἐν μέσῳ νυκτός μετὰ λυμπτῶν, κατεσκευάσας τὴν ἐτέραν τῶν Χελωνῶν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ μηχανήματα· ἀλλὰ μετὰ

τινας ἡμέρας ὁ Σύλλας κατεσκευάσεν ἄλλα μηχανήματα, πρὸς τὰ ὁποῖα οἱ Μιθριδάτειοι ἀντέταξαν πύργον κατὰ τὴν τεῖχος.

Μετ' οὐ πολὺ, καταπλευσάσης εἰς Πειραιᾶ ἐτέρας παρὰ τοῦ Μιθριδάτου στρατιᾶς, ἥς ἡγεῖτο Ἀρομικαίτης, ὁ Ἀρχέλαος ἐξῆγεν ἅπαντας εἰς τὴν μάχην, ἥτις ἐπὶ πολὺ ἀμφίρροπος ἀποβᾶσα, ἐκλινεν εἰς τοὺς βαρβάρους· ὁ δὲ Μουρήνας τοὺς καταπλαγέοντας καὶ φεύγοντας Ῥωμαίους ὑπαιτιάσας ἐπέστρεψε σπουδαίως εἰς τὸν ἀγῶνα, μεχριστοῦ, ἐπιπεσὼν κατὰ τῶν Μιθριδατείων μάλα καρτερῶς, δισχιλίους ἐξ αὐτῶν ἐφόνευσεν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς τὰ τεῖχη συνήλασεν. Ὁ δὲ Ἀρχέλαος διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀγῶνα προθυμίαν ἐσχατος μείνας καὶ ἀποκλεισθεὶς ἀνεσώρθη διὰ σχοίνων.

Ὁ Σύλλας ἤδη εἰς δεινὴν εὐρισκόμενος· θέσιν, ἐπεὶ δὴ ἡ ναυτικὴ δύναμις, ἣν ἐκ Ῥόδου ἐπερίμενε δὲν ἤρχετο, θαλασσοκρατοῦντος τοῦ Μιθριδάτου ἐστηρίζετο εἰς μόνην τὴν αὐτοῦ τόλμην καὶ τῶν στρατιωτῶν τὴν ἀσκησιν καὶ γενναιότητα· ἂν τότε ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ μικρὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας σπινθῆρα διέσωζε, ἡδύνατο νὰ προσβάλῃ ἐκ νύτων τὸν Ῥωμαῖον στρατηγὸν Σύλλαν, πολέμιον ἤδη ἀποκρυχθέντα ὑπὸ τῶν ὑπερσχυσάντων αὐτοῦ ἐχθρῶν Μαρίου καὶ Κίννα, καὶ ὡς ἐκ τούτου μηδεμίαν ὑπὸ τῆς πατρίδος του περιμένοντα ἐπικουρίαν καὶ νὰ τὸν ἐξοντώσῃ ἄρδην. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μεμφθῶμεν τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν, ἐπεὶ δὴ τὰ ἔθνη ἀκμάζουσιν, καὶ παρακμάζουσιν καθὼς καὶ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅτι ἡδύνατο ἐν τῇ ἀκμῇ τῶν νὰ μάς παραγάγωσιν, ἐν τῇ παρακμῇ τῶν ὅς μὴ τὸ ἀπαιτῶμεν. Δίκαιον δὲ νὰ μεμφθῶμεν τὴν ἀφροσύνην καὶ ὠμότητα εὐαρίθμων τινῶν πολιτῶν ὡς τοῦ Ἀθηνίου, τοῦ Ἀπελλικῆνος κλπ. ἐπισπασάντων κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐν ἀνέσει καὶ εἰρήνῃ ζώντος ἑλληνικοῦ ἔθνους τοιαύτας καὶ τηλικαύτας συμφορὰς.

Δεινὸς καὶ ἀπαραίτητος ἔρως κατεῖχεν τὸν Σύλλαν νὰ κυριεύσῃ τὰς Ἀθῆνας, εἴτε ἀπὸ ζῆλον τινα πρὸς τὴν παλὰ τῆς πόλεως δοξάν, εἴτε ἀπὸ θυμὸν διὰ τὰ σκώματα καὶ τὰς βωμολογίας, τὰς ὁποίας ὁ Ἀθηνίων κατ' αὐτοῦ τε καὶ τῆς συζύγου του Μιτίλλας ἐξερέυετο. Ἄπαντα ἡ πόλις ἐλιμώτεν· ὁ δὲ Ἀθηνίων, ζῶν ἀφρόνως, ὀρχούμενος καὶ γελωτοποιῶν πρὸς τοὺς πολεμίους, τὸν μὲν ἱερὸν τοῦ Θεοῦ λύχνον διὰ σπάνιν ἐλαίου ἀπεσθηκότα παρέβλεψεν, πρὸς δὲ τὴν ἱεροφάντιδα ἐξαίτησάν ἡμίεκτον (α) οἴτου, ἐπεμψεν ἡμίεκτον πεπέρως, τοὺς δὲ βουλευτάς καὶ ἱερεῖς, ἱκετεύοντας, ἵνα οἰκτιρῇ τὴν πόλιν καὶ διαλύσῃ τὸν πρὸς Σύλλαν καταστρεπτικὸν πόλεμον, πληγόνων μὲ τόξα διασκεδάξεν· ὅψι δ' ἤδη μάλιστα ἐξέπεμψεν τινὰς τῶν συμποτῶν του, πρὸς οὓς ὁ Σύλλας οὐδὲν σωτήριον ἀξιούντας, ἀλλ' ἀναμιμνήσκοντας τοῦ Θησέως καὶ τοῦ Εὐμόλπου καὶ τῶν Μηδικῶν « Ἄπειτε, εἰπεν, ὦ μακάριοι, τοὺς λόγους τούτους ἀναλαβόντες· ἐγὼ γὰρ οὐ φιλομαθῆσων εἰς Ἀθῆνας, ὑπὸ Ῥωμαίων » ἐξέπεμψεν, ἀλλὰ τοὺς ἀρισταμένους καταστρεψόμενος. » ἐν τῷ μεταξὺ ἀκούσαντες τινὲς ἐν Κεραμεικῷ πρεσβευτὰς διαλεγομένους πρὸς ἀλλήλους,

(α) Τὸ ἥμισυ τοῦ ἐκτύπος· ἐκτὸς δὲ μέτρον χωρητικότητος τὸ ἕκτον τοῦ μεθίσμου.

καὶ κακίζοντας τὸν τύραννον, διότι δὲν ἐφύλαττε τοῦ
 τεύχεος τὴν περὶ τὸ ἐπτάχαλκον ἔξοδον καὶ προσβο-
 λὴν, διὰ μόνης τῆς ὑπόας ἦτο δυνατόν καὶ εὐκολόν
 νὰ υπερβῶσιν οἱ πολέμιοι, ἀπήγγειλον ταῦτα πρὸς
 τὸν Σύλλαν, ὅστις δὲν κατεφρόνησεν, ἀλλὰ νύκτωρ
 ἐπελθὼν καὶ θεωρήσας τὸ μέρος εὐάλωτον, εἰσῆλθαι
 εἰς τὴν πόλιν μετ' ἀλαλαγμοῦ καὶ κραυγῆς, ἐπιτρέ-
 ψας εἰς τοὺς στρατιώτας ἀρπαγὴν καὶ φόνον ἀνηλεῆ.
 Πολλὰν δὲ ἀναιρεθέντων ἢ καὶ ἀφ' ἐαυτῶν διασφα-
 λέντων διὰ τὰ δεινὰ τῆς πατρίδος τῶν, Μειδίας καὶ
 Καλλιφῶν, πιστοὶ τῶν Ῥωμαίων ὑπῆκοοι ἐξητούντο
 νὰ φρεσθῇ τῆς πόλεως· ὁ δὲ Σύλλας ἐγκώμιον τῶν
 παλαιῶν Ἀθηναίων ἐπειρῶν, ἔφη «*χαρίζεσθαι πολ-*
λοὺς μὲν ὀλίγοις, ζῶντες δὲ τεθηγκόσι» ἀναμι-
 μνήσκων θεσβαίως τοὺς παλαιούς Ἀθηναίους.

Μετὰ τὴν ἄλωσην τοῦ ἄστεως, ὁ Σύλλας ἀπελπι-
 πισθεὶς τὸ νὰ καταλάβῃ τὸν Πειραιᾶ διὰ πολιορκίας,
 ὑπῆγεν κριὺς καὶ βέλη καὶ ἀκόντια, καὶ ἄνδρας πολ-
 λούς, οὔτινες διὰ χελωνῶν διώρυκτον τὰ τεῖχη, καὶ
 τοὺς ἐπὶ τῶν τευχῶν ἐχθροὺς ἀκόντιζον καὶ ἐτόξευον
 συνεχῶς. Καὶ τὰ μὲν οὕτω κρημνιζόμενα τεῖχη, ἀνε-
 γείροντο τάχιστα, ἀλλ' ὡς ὑγρότερα καὶ ἀσθενέστερα
 εὐκόλως κατέκρημνίζοντο· ὥστε δεινῶς αὐτῆς γενομέ-
 νης τῆς ἐφόδου ὁ Ἀρχέλαος ἐγκαταλιπὼν τὸν Πειραιᾶ
 ἀνέδραμεν εἰς τι τοῦ Πειραιῶς ὀχυρώτατον ἄμα καὶ
 θαλάσσην περικλειστον χωρίον, τὸ ὅποιον ὁ Σύλλας,
 ναὺς οὐκ ἔχων δὲν ἠδύνατο νὰ κυριεύσῃ. Τὰ πλεῖ-
 στα τοῦ Πειραιῶς κατέκαυσεν, μεταξὺ τῶν ὀπείων
 καὶ τὴν τοῦ Φίλωνος ὀπλοθήκην, θαυμαζόμενον ἔργον
 καὶ τοὺς νεωσοίκους.

Ἐν τῇ μεταξὺ Ταξίλλης ὁ Μιθριδάτου στρατηγός,
 ἐκ Θρακίας καὶ Μακεδονίας καταβὰς μετὰ δέκα μυ-
 ριάδων πεζῶν καὶ μυρίων ἵππῶν καὶ τεθρίππων ἐνε-
 νήκοντα δρεπανοφόρων, ἐτύγχανε περικαθήμενος τὴν
 Ἐλατείαν τὴν πιστὴν εἰς τῶν Ῥωμαίων τὴν φιλίαν
 μείναςαν καὶ γενναίως κατὰ τῶν βαρβάρων ἀντιτά-
 ξασαν καὶ ἐκάλει τὸν Ἀρχέλαον, διαμένοντα εἰσέτι
 περὶ τὴν Μουνυχίαν· ὁ δὲ Σύλλας φεύγων λιμὸν καὶ
 σπᾶνιν καὶ θουλόμενος νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τυχαίαν
 τῶν βαρβάρων ἐνέδραν τὸν ἐκ Μακεδονίας πρὸς ἐσθί-
 θειάν του ἐρχόμενον Ὀρτήσιον, ἀνέψευξεν εἰς τὴν
 Βοιωτίαν, ὁ Ἀρχέλαος συλλέξας τοὺς περὶ αὐτὸν καὶ
 παρατάξας τὴν δυνάμιν του, ἐπλήρωσε τὸ πεδῖον
 ἵππων, ἀρμάτων, ἀσπίδων καὶ θυρεῶν. Τὸ δὲ κομ-
 πῶδες καὶ σοφαρὸν τῆς πολυτελείας τῶν δὲν ἦτον
 ἄργον, οὔτε ἄχρηστον εἰς ἐκπλῆξιν, καὶ ἡ λάμπις τῶν
 ὀπλων, κατασκευασμένων ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, καὶ
 αἱ θαφαὶ τῶν Μηδικῶν καὶ Σκυθικῶν χιτῶνων, ἀνα-
 μειγνόμεναι μὲ χαλκὸν καὶ λάμποντα σίδηρον. Ταῦτα
 πάντα ἀντὶ νὰ ἐκπλήξωσιν, ὠφέλησαν τοὺς Ῥωμαίους,
 ἐπειδὴ οἱ βαρβαροὶ καταφρονήσαντες αὐτοὺς ἐτρέποντο
 εἰς ἀρπαγὰς καὶ λεηλασίας, διασπαρέντες ὁδὸν πολ-
 λῶν ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου, ὥστε συγκροτεῖται
 περὶ Χαϊρώνειαν (86 π. χ.) μάχη μεγάλη, καθ' ἣν
 ὁ Σύλλας νικᾷ τοὺς βαρβάρους νίκη λαμπροτάτῃ,
 ἐνθα ἀπὸ τοσούτων μυριάδων βαρβάρων μύριοι μόνον
 διεσώθησαν εἰς Χαλκίδα, ἐκ δὲ τῶν Ῥωμαίων ἀπώλ-
 λοντο δεκατέσσαρες μόνον, ἐξ ὧν δύο πρὸς τὴν ἐσπέ-
 ραν εὐρέθησαν.

Μετ' ὀλίγον ὁ Ἀρχέλαος λαμβάνει νέαν παρὰ τοῦ

Μιθριδάτου ἐπικουρίαν ὑπὸ τὸν Δορύαλον τεταγμένην,
 καὶ ἀντιπαρατάσσεται αὐτῇ περὶ Ὀρχομενόν (85 π. χ.)
 Ἐνταῦθα ὁ Σύλλας ἐλέπων τὰ ταγματα τοῦ διασκε-
 δασθέντα καὶ εἰς φυγὴν τραπέντα, ἀποπληθύνσας τοῦ
 ἵππου, καὶ σημαίαν ἀναρπάσας εἰσῆλθαι εἰς τοὺς
 πολεμίους ἐσθῶν «*Εἰ τις ἱμῶν, ὦ Ῥωμαῖοι, πύθοιτο*
ποῦ Σέλλαν τὸν στρατηγὸν ἱμῶν αὐτὸν προῖδώκατε,
λέγειν ἐν Ὀρχομενῷ μαχόμενον.» Οἱ δὲ στρατιῶται,
 δραμόντες πρὸς ἐσθίθειαν τοῦ προκινδυνεύοντος στρα-
 τηγῶν, καὶ παλιῶσιν ποιήσαντες, ἔτρεψαν τοὺς
 πολεμίους εἰς φυγὴν, φονεύσαντες περὶ τοὺς μυρίους
 καὶ πεντακισχιλίους.

Ἀλλ' ἤδη ὁ Μιθριδάτης, ἀφού ἔμαθε καὶ τὴν περὶ
 Ὀρχομενόν ἦτιαν, διαλογιζόμενος τὴν συνεχῇ καὶ
 ταχείαν φθορὰν πέντε μεγάλων αὐτοῦ στρατῶν, καὶ
 τὸν τολμηρὸν Σύλλαν σκοπεύοντα νὰ μεταβῇ εἰς τὴν
 Ἀσίαν, ἐξιάσθη νὰ δώσῃ πέρας εἰς τὸν πρῶτον Μιθρι-
 δατικὸν πόλεμον, ἐγκαταλιμπάνων τὰς κατακτήσεις
 του καὶ περιοριζόμενος εἰς μόνην τὴν πατρῴαν δυνα-
 στείαν.

M. K. B.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1747, ἀνθρωπὸς τις καταδικασθεὶς
 ἐπὶ ληστεία, κατεσπαράχθη ζῶν ὑπὸ τὸν τροχόν, εἰς
 Ὀρλεανς, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε συγγενεῖς ἵνα φροντί-
 σαι περὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὁ δήμιος, ὅταν ἐσυμ-
 ψαιεν ὅτι εἶχεν ἀποθάνει, ἔδωκεν αὐτὸν εἰς χειρουργ-
 ῶν τινα ὅστις τὸν ἔφερεν εἰς τὸ ἀνατομικὸν αὐτοῦ
 θέατρον ὅπως τῷ χρησιμῶς ὡς ἀντικείμενον τῆς
 παραδόσεώς του. Οἱ μύρτοι, αἱ κνήμαι, καὶ οἱ βραχίον-
 ες τοῦ δυστυχοῦς τούτου ληστοῦ εἶχον συνθλασθῇ,
 ἀλλ' ὅταν ἦλθεν ὁ χειρουργὸς καὶ ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ
 αὐτὸν, εὐρέθη ἀναλαβὼν τὴν ζῶν, καὶ διὰ τῆς χρή-
 σεως καταλλήλων τονωτικῶν ἀνέυρε μετ' ὀλίγον τὴν
 ὁμίλιαν του. Ὁ χειρουργὸς καὶ οἱ τούτου μαθηταὶ εἰς
 εὐσπλαγχνίαν καὶ ἔλεος πρὸς τὸν ληστὴν κινηθέντες
 ἀπεφάσισαν νὰ ἐνασχοληθῶσιν εἰς τὴν θεραπείαν αὐ-
 τοῦ. Ἀλλὰ τοσοῦτον εἶχε μαγνηθῇ, ὥστε οἱ δύο
 μύρτοι καὶ ὁ εἰς τῶν βραχιόνων του ἀπεκόπησαν. Μ'
 ὅλῳ ὅμως ταύτην τὴν πῆρσιν καὶ τὴν μεγίστην ἀπώ-
 λειαν αἵματος, αὐτὸς ἀνέλαβε, καὶ ἐν τοιαύτῃ κατα-
 στάσει, τῇ συγκαταθείσει αὐτοῦ, ὁ χειρουργὸς ἔφερεν
 αὐτὸν ἐπὶ δίφρου πεντήκοντα λεύγας μακρὰν τοῦ Ὀρ-
 λεανς ὅπου, καθὼς ἔλεγεν, ἐσκόπευε νὰ κερδίξῃ τὰ
 πρὸς ζωοτροφίαν του διὰ τῆς ἐπιτελείας. Ἐστάθη λοι-
 πὸν εἰς τὸ πλάγιον τῆς ὁδοῦ, καὶ ἡ ἀξιοθρήνητος κα-
 τάστασις του ἐκίνησε τὸ ἔλεος ὅλων ὅσοι τὸν ἐβλεπον.
 Εἰς τὴν νεότητά του ὑπῆρέτησεν εἰς τὸν στρατὸν, καὶ
 ἤδη ὑπελαμβάνετο ὡς στρατιωτικῶς ἀπώλεσας τὰ μέλη
 του εἰς τινα μάχην.

Εἰς ποιμὴν ἐπιστρέφων οἶκαδε ἐκ τῆς ἀγορᾶς ὅπου εἶχε
 πωλήσει ζῶα, παρεκαλέσθη ὑπὸ τοῦ ληστοῦ πρὸς ἔλεη-
 μσύνην, εἰς εὐσπλαγχνίαν δὲ κινήσει ἐρέψεν αὐτῷ ἐν
 ἀργυροῦν νόμισμα. «Ἀλοίμονον!» εἶπεν ὁ ληστής, «δὲν
 δύναμαι νὰ λάβω τοῦτο, ἐλέπεις, ὅτι δὲν ἔχω οὔτε χει-
 ρας, οὔτε πόδας,» διότι τὴν χεῖρα, ἥτις εὐχρηστος διε-
 τηρήθη, εἶχε κεκρυμμένην ὀπίσω εἰς τὴν ράχην του, καὶ
 ἀγάπην λοιπὸν τοῦ Οὐρανοῦ, θέσον τὴν ἐλεημοσύνην σου